

Når vi ”giver ondt af os”

Midfaste, 30. marts 2014 i Aarhus og Løsning. LGJ

Salmer: 35 - 171v4-5 - ”Jesus elsker alle små”v1-5 - 496 // 36 - 430 - 432

2. Mosebog 16,11-18

Herren sagde til Moses: ”Jeg har hørt, hvordan israelitterne giver ondt af sig. Sig nu til dem: Lige inden mørket falder på, skal I få kød at spise, og i morgen skal I spise jer mætte i brød; så skal I forstå, at jeg er Herren jeres Gud.” Om aftenen kom der et vagteltræk, som dækkede lejren, og om morgenen lå der dug rundt om lejren. Da duggen forsvandt, lå der hen over ørkenen et finkornet lag ligesom rim på jorden. Da israelitterne så det, spurgte de hinanden: ”Hvad er det?” For de vidste ikke, hvad det var. Men Moses sagde til dem: ”Det er det brød, Herren giver jer at spise. Dette er, hvad Herren har befalet: I skal samle så meget af det, som hver enkelt kan spise, en omer til hver enkelt svarende til antallet af personer. Enhver skal tage til dem, der hører til i hans telt.” Det gjorde israelitterne, og nogle samlede meget, andre lidt. Da de målte det med omer-målet, havde den, der havde samlet meget, ikke for meget, og den,, der havde samlet lidt, havde ikke for lidt; de samlede det, hver især kunne spise.

Herren sagde til Moses: ”Jeg har hørt, hvordan israelitterne giver ondt af sig.” – Et velkendt problem. Kendt rundt om i hele verden. Både i velfærdsamfund og i flygtningelejre. Og kendt af Gud. Han har også hørt om det.

Det underlige er, at den bibelske beretning fortæller, at det er *Guds folk*, der giver ondt af sig. De havde jo set Guds store undere. Hvorfor da være utilfredse? De vidste jo, at han ville hjælpe dem igen. – Havde de glemt det? Eller havde de bare kasseret deres fortid? Hvis det her var en konstrueret historie, var den næste for usandsynlig. For så dum kan man næsten ikke være, hvis man har sådan en Gud. Men vi er selv beviset på, at det ikke er en konstrueret historie. For den gentager sig jo hos os. For har vi grund til at være utilfredse? Hvis Gud er vores Skaber og Frelser – og det siger vi jo, at vi tror – hvor kommer så utilfredsheden fra? Se på din krop, dine kære, ja, selve livet. Er der ikke tusind ting at takke for? Men hvad med alt det vanskelige? Jo. Det møder os ustandseligt. Men stod Jesus ikke op af de døde? Bar han ikke alle dine synder? Alligevel ”giver vi ondt af os.”

PROBLEMET: Når vi giver ondt af os

Hvad er det at give ondt af sig? Det begynder med, at der findes noget ondt hos os, noget, som *gør ondt*, eller noget, som *er ondt*. Og det giver vi af os. Vi slipper det fri. Vi giver det videre til de andre. ”Giver ondt af os.” Og det rammer vore nærmeste. *Vantrø*, som vi hørte om forrige søndag. Vi giver den af os. Vi spreder mistillid og modløshed med vores måde at være på. Og *vanære*, som vi hørte om i søndags. Vi taler ondt om andre mennesker, kritiserer og ringeagter dem. Og vi taler ondt om Skaberen; ringeagter ham for at have givet os livet. Og takker ikke Jesus for det, han er og har gjort. Gud nedvurderes og hånes.

Og hvis vi så forsøger undgå ”at give ondt af os”, hvordan har vi det da? Da bliver det onde måske i stedet opmagasineret, opsamlet og gemt i vores tanker og hjerter. Og da gør det bare endnu mere ondt. Det bliver til bitterhed, utilfredshed, som vi holder tilbage. Du siger det ikke til nogen, men du mærker det selv. Du giver ikke ondt af dig, men *har ondt*, og mærker, hvordan det presser sig på. Og du mærker også, at det er helt forkert med dig i hjertet, som både *gør ondt* og *bliver ondt*.

Hvad skal vi da gøre, når det bliver så ondt, at bitterheden vokser, og vi giver ondt af os?

LØSNINGEN, 1. del: ”Sig nu til dem!”

Det gode ved beretningen er, at løsningen ikke kommer fra folket, men fra Gud. For nu står der: *Sig nu til dem: Lige inden mørket falder på, skal I få kød at spise, og i morgen skal I spise jer mætte i brød; så skal I forstå, at jeg er Herren jeres Gud.* Det, som sker, er en blanding af noget overnaturligt og noget naturligt. Om aftenen står tusindvis af vagtler på træk sig ned lige der, hvor israelitterne havde slået lejre. Tusindvis af vagtler. Som sort sol. Er det et under? Eller er det en natur-begivenhed? Det er vel begge dele! Når det sker lige her for mig, da er det måske Guds gave? På samme måde med vores køleskab, når det er fuldt med gode

sager. Du kender forklaringen: Du har tjent penge – eller fået penge – af arbejdsgiver – af kommune – eller fra din opsparing. Og du har været på indkøb. Er det et under? Både nej og ja. Du er ikke offer i den syriske borgerkrig. Du er ikke flygtning i Irak eller Tyrkiet. Du går rundt i en varme jakke, cyklen er ikke punkteret, og du har en god lejlighed. Spørgsmålet er: hvordan tolker vi det? Er det vores Gud og Skaber, som frelser os dagligt? Eller fokuserer vi på det, vi ikke har fået, ikke har opnået, og det, som er mislykkedes?

Moses skulle sige til israelitterne, at der ville blive sørget for dem. Og så skete det. Gud vil også, at vi på forhånd får at vide, at han er vores Fader og Frelser. Vi skal høre Guds ord. Og så får vi mad. Er det et under? Eller er det en tilfældighed? - Det er en gave. En underfuld gave. Men vi giver måske ondt af os, fordi vi keder os og vil have mere? - Vi har brug for at høre om israelitterne og tage det til os. Og høre om Guds godhed mod os, før den rammer os. Lyt til Guds ord forinden. Lyt før alt det andet oversvømmer dig, før du møder strømmen af andre informationer, før du mødes af påstandene om at alt er tilfældigheder, og at du hellere må sørge for dig selv i stedet for at gøre godt mod andre – og at det nok ikke ender godt alligevel.

LØSNINGEN, 2. del: Gud holder, hvad han lover

Nu kommer anden del af løsningen: *Om aftenen kom der et vagteltræk, som dækkede lejren, og om morgenen lå der dug rundt om lejren. Da duggen forsvandt, lå der hen over ørkenen et finkornet lag ligesom rim på jorden. Da israelitterne så det, spurgte de hinanden: "Hvad er det?" For de vidste ikke, hvad det var.* Anden del er, at Gud holder, hvad han lover. Og at du forbinder hans ord med det, du ser. Aftensmaden, hvor kommer den fra? Hvorfor så være utilfreds og bekymret hen over aftensmaden, som om den slet ikke var der? Og når du står op i morgen, da må vi begynde med at spørge, som de gjorde dengang: MANNAH? (betyder: "hvad er det?") Hvad er det? Hvad er alt det, Gud har givet dig at gøre? Besværligt? Trivielt? Måske. Men også godt. En gave at gøre nogle små ting, som han har lagt foran dig. Og samtidig bliver der sørget for dig. Når vi spørger sådan, giver vi ikke ondt af os. Da ligner vi snarere børn, som jo har en fantastisk evne til at undres. Se det underfulde i hverdagen. Det er virkelig underfuldt.

Moses sagde til dem: "Det er det brød, Herren giver jer at spise. Dette er, hvad Herren har befalet: I skal samle så meget af det, som hver enkelt kan spise, en omer til hver enkelt svarende til antallet af personer. Enhver skal tage til dem, der hører til i hans telt." Og det gjorde de. Og mens de gjorde det, gav de ikke ondt af sig. Det samme med os: Gå i gang med det, som du ved, du skal: Måske et arbejde, måske studie. Måske gøre rent i dit hus, skifte ble, tage til lægen. Måske skrive til en ven eller besøge en, der er ensom. Måske gå på indkøb og finde mel, rosiner og kød til aftensmaden. Måske forberede noget til ungdomslejren på lørdag-søndag. - Altså stå op. For sådan fortsætter bibelhistorien. *Det gjorde israelitterne, og nogle samlede meget, andre lidt. Da de målte det med omer-målet, havde den, der havde samlet meget, ikke for meget, og den, der havde samlet lidt, havde ikke for lidt; de samlede det, hver især kunne spise.* - Hvad er livet andet end "indsamling". Når vi går i gang og tager hverdagens kald på os er vi på indsamling. Gaverne ligger foran os.

Moses fortæller folket, at de ikke skal være griske, når de indsamler, men samle så meget, som der er brug for i hvert telt. Nogle samlede meget. Andre lidt. Men alle samlede, hvad der var brug for. Den, der havde samlet meget, havde ikke for meget, og den, der samlede lidt, havde ikke for lidt. Sådan går det, når vi lever i Herrens kald. Gud velsigner os. Men hvis vi samler ekstra til os selv, da kan det ende, som for israelitterne: Det kan rådne op. Og da er vi tilbage, hvor vi var: Da giver andre ondt af sig på grund af os; og vi giver ondt af os, fordi vores velstand rådner bort. Og vi mærker, at vi har brug for frelse helt ind i sjælen.

LØSNINGEN, 3. del: Livets brød

Da siger Jesus: *"Sandelig, sandelig siger jeg jer: Moses gav jer ikke brødet fra himlen, men min fader giver jer brødet fra himlen, det sande brød. For Guds brød er det, der kommer ned fra himlen og giver liv til verden."* Han er Livets brød. Han gav sig selv hen i sult og død, fordi vi har givet ondt af os. Når han taler til os, får vi Livets brød. Og når vi går til alters, får vi hans legeme og blod, så vi ved, at han er hos os med kræfter til at gå videre. Da er det onde udefra besejret. Og det onde indefra hjertet er tilgivet. Helt og fuldstændigt tilgivet. Han siger: *"Jeg er livets brød. Den, der kommer til mig, skal ikke sulte, og den, der tror på mig, skal aldrig tørste."* Amen.